

MARUSZKIN

PRAWO - ŚRODOWISKO - KLIMAT

System handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych i jego wpływ na gospodarkę odpadami komunalnym

Senat Rzeczypospolitej Polskiej, 21 czerwca 2022 r.

Adwokat dr Radosław Maruszkin

- Prowadzi ekspercką kancelarię adwokacką w obszarze, m.in. prawa ochrony środowiska, prawa klimatycznego i prawa Unii Europejskiej – zob. www.maruszkin.pl
- Przewodniczący Sekcji Prawa Ochrony Środowiska i Klimatu w Izbie Adwokackiej w Warszawie
- Doktor nauk prawnych; absolwent WPiA UW oraz Centre for the Study of English and European Union Law, przebywał na rocznym stypendium naukowym na Utrecht University w Holandii, w latach 2015–2019 r. doktorant w Katedrze Prawa Europejskiego Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Warszawskiego; autor publikacji naukowych, m.in. z zakresu prawa Unii Europejskiej, prawa ochrony środowiska i prawa energetycznego
- radoslaw.maruszkin@maruszkin.pl + 48 608 017 688

Plan i założenia wystąpienia

1. Jak działa ETS?
2. Obecny wpływ na gospodarkę odpadami komunalnymi
3. Planowane zmiany ETS i ich wpływ na gospodarkę odpadami komunalnymi

15 minutowe wystąpienie skupia się na najistotniejszych kwestiach, szczegóły będą zawarte w publikacji pokonferencyjnej

Co to jest ETS?

- Największy na świecie system handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych
- Dyrektywa 2003/87/WE ustanawiająca system handlu przydziałami emisji gazów cieplarnianych w Unii
- Ustawa o systemie handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych

Jak działa ETS?

- ETS obejmuje ok 11 tysięcy zakładów przemysłowych i elektrowni w UE, operatorzy lotniczy są mniej istotni
- „Pułap i handel” (ang. cap and trade)
- Uzyskanie zezwolenia na emisję gazów cieplarnianych z instalacji
- Raport i sprawozdanie z weryfikacji, czyli ile ton CO₂(e) wyemitowała w danym roku instalacja
- **Do 30 kwietnia każdego roku – umorzenie 1 EUA za każdą tonę CO₂(e) – wyjątkowo termin może zostać przesunięty**
- Więc przed 30 kwietnia prowadzący instalacje musi mieć EUA – przydział, aukcja, nabycie na rynku
- Kara – 100 euro za brak każdej EUA – nie zwalnia to z umorzenia
- EUA ma cenę „rynkową” – obecnie ok 83 EURO.

Dzisiaj ETS nie obejmuje ITPO odpadów komunalnych

- „Przepisów ustawy nie stosuje się do emisji gazów cieplarnianych z: (...) instalacji spalania odpadów niebezpiecznych **lub odpadów komunalnych**”
- ETS obejmuje jednak „Spalanie paliw w instalacjach o całkowitej nominalnej mocy cieplnej przekraczającej 20 MW” więc czasami pośrednio wpływa na gospodarkę odpadami, np. gdy duży zakład recyklingu ma zakładową kotłownię o mocy 21 MW
- Wytwarzanie szkła, łącznie z włóknem szklanym, z wydajnością przetopu przekraczającą 20 Mg na dobę jest objęte ETS – recykling szkła

Co to jest „odpad komunalny” w ETS?

- Brak definicji „odpadów komunalnych” w ETS
- Zgodnie z ustawą o odpadach (dyrektywą odpadową) rozumie się przez to „rozumie się przez to odpady powstające w gospodarstwach domowych oraz odpady pochodzące od innych wytwórców odpadów, które ze względu na swój **charakter i skład są podobne do odpadów z gospodarstw domowych**, w szczególności niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne i odpady selektywnie zebrane:
 - a) z gospodarstw domowych, w tym papier i tektura, szkło, metale, tworzywa sztuczne, bioodpady, drewno, tekstylia, opakowania, zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny, zużyte baterie i akumulatory oraz odpady wielkogabarytowe, w tym materace i meble, oraz
 - b) ze źródeł innych niż gospodarstwa domowe, jeżeli odpady te są podobne pod względem charakteru i składu do odpadów z gospodarstw domowych
- - przy czym odpady komunalne **nie obejmują** odpadów z produkcji, rolnictwa, leśnictwa, rybołówstwa, zbiorników bezodpływowych, sieci kanalizacyjnej oraz z oczyszczalni ścieków, w tym osadów ściekowych, pojazdów wycofanych z eksploatacji oraz odpadów budowlanych i rozbiórkowych; niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne pozostają niesegregowanymi (zmieszanymi) odpadami komunalnymi i, nawet jeżeli zostały poddane przetwarzaniu odpadów, ale przetwarzanie to nie zmieniło w sposób znaczący ich właściwości”
- Definicja legalna „odpadów komunalnych” a kod odpadów z rozporządzenia Ministra Klimatu z dnia 2 stycznia 2020 r. w sprawie katalogu odpadów

Stanowisko Ministra Klimatu i Środowiska – odpady komunalne

- „Czym są odpady komunalne” – <https://www.gov.pl/web/klimat/zagadnienia-ogolne>

Natomiast w przypadku odpadów niezawierających odpadów niebezpiecznych, wytwarzanych w wyniku działalności gospodarczej lub działalności o innym charakterze poza gospodarstwami domowymi, zaliczenie ich do kategorii odpadów komunalnych odbywa się z uwzględnieniem łącznie dwóch kryteriów – podobieństwa składu i podobieństwa charakteru odpadów do odpadów powstających w gospodarstwach domowych. Niewątpliwie kryteria te spełniają odpady powstające w związku z bytowaniem (w tym konsumpcją pracowników), podobnie traktuje się odpady biurowe, jak np. makulaturę biurową. W przypadku odpadów opakowaniowych niebędących opakowaniami niebezpiecznymi niezwykle istotna jest analiza w konkretnym przypadku, czy ze względu na ilość czy rodzaj zawartych w nich produktów powyższe kryteria, a zwłaszcza podobieństwo charakteru zostało spełnione. Tak np. w przypadku działalności handlowej, w przypadku której powstają znaczne ilości odpadów opakowaniowych, trudno uznać je za mające charakter odpadów powstających w gospodarstwach domowych (choć ich skład jest niewątpliwie podobny lub taki sam). Tak samo w przypadku opakowań po testach do wykonywania badań próbek gruntów czy wód, w ramach działalności gospodarczej prowadzonej przez przedsiębiorcę – również takie opakowania nie są odpadami komunalnymi.

Stanowiska Ministra Klimatu i Środowiska w indywidualnych sprawach

- Instalacje, których głównym celem jest produkcja ciepła, a nie przetworzenie odpadów są objęte ETS
- Współspalanie odpadów jest objęte ETS
- Definicja odpadów komunalnych nie obejmuje odpadów wtórnych, pochodzących z przetworzenia odpadów komunalnych
- Spalanie RDF tylko z odpadów komunalnych poza ETS

Europejski Zielony Ład

- Europejski Zielony Ład jest nowym projektem Komisji Europejskiej, składającym się na kompleksową oraz dogłębną reformę gospodarek Państw Członkowskich UE.
- Jego założeniem jest m.in.: transformacja energetyki, ograniczenia zanieczyszczeń oraz gospodarka o obiegu zamkniętym.
- Ogłoszony w grudniu 2019 r. jest wieloletnim przedsięwzięciem, które w dużej mierze będzie kształtować prawo Unii Europejskiej w tej dekadzie.
- Składają się na niego tzw. pakiety, czyli zbiory ustawodawstw mających na celu wdrażanie jego założeń. Pierwszym takim pakietem jest Gotowi na 55 (FIT 55).

Gotowi na 55

- Ramowa konwencja NZ w sprawie zmian klimatu i protokół z Kioto
- Porozumienie Paryskie i jego art. 6
- Pakiet wprowadzający zestaw propozycji ustawodawczych Komisji Europejskiej mających przybliżyć realizację ambicji Europejskiego Zielonego Ładu.
- Europejskie prawo o klimacie
- Gotowi na 55 odwołuje się do celu klimatycznego ograniczenia emisji gazów cieplarnianych o 55% do 2030 r.

„Stary” projekt zmiany Dyrektywy ETS

- Dyrektywa ETS zmieniana jest w ramach zwykłej procedury ustawodawczej, tj. Rada UE i Parlament Europejski muszą zaakceptować nowe przepisy
- Polska nie ma prawa weta
- Treść przyjętej dyrektywy może różnić się od treści zaproponowanej przez Komisję Europejską
- „Stary” projekt zmiany Dyrektywy ETS – z 17 lipca 2021 r.
- Zmiana zakresu obowiązywania ETS, np. biomasa, ale bez zmian w kontekście „spalania odpadów komunalnych”
- Dużo innych ważnych zmian – ETS2
- Poprawka Parlamentu Europejskiego – objęcie spalarni odpadów komunalnych ETS od 2028 r., raport Komisji do końca 2025 r. jaki to będzie miało wpływ

Kancelaria Maruszkin

- Maruszkin to ekspercka kancelaria adwokacka w obszarze, m.in.:
 - prawa ochrony środowiska,
 - prawa klimatycznego i
 - prawa Unii Europejskiej.
- Preferowane sektory gospodarki, w których doradzamy to, np.:
 - branża odpadowa
 - branża wodno-kanalizacyjna czy
 - przemysł wytwórczy i chemiczny lub
 - energetyka, konwencjonalna i OZE
- Typowe usługi to bieżące doradztwo, sporządzanie opinii prawnych i reprezentowanie w postępowaniach administracyjnych.
- radoslaw.maruszkin@maruszkin.pl + 48 608 017 688

20.06.2022

MARUSZKIN
PRAWO - ŚRODOWISKO - KLIMAT